

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah

Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876

NO. 31. — ŠTEV. 31.

NEW YORK, SATURDAY, FEBRUARY 6, 1926. — SOBOTA, 6. FEBRUARJA 1926.

VOLUME XXXIV. — LETNIK XXXIV.

JOHN LEWIS SE JE POSVETOVAL S PINCHOTOM

Governer in premogarski načelnik sta razpravljala o možnosti uravnave, a nista hotela razkriti svojih načrtov. — Malo vrjetno je, da bi bil stavljen nov predlog. — Kdaj bo konec premogarske stavke?

PHILADELPHIA, Pa., 4. februarja. — Governer Pinchot in J. Lewis, predsednik United Mine Workers, sta se sestala včeraj zvečer ter razpravljala o možnosti skorajšnje uravnave antracitne stavke. Konferenca se je vršila v hotelu Belevue Stratford. Niti governer, niti Lewis nista hotela razkriti podrobnosti pogovora, ki je trajal eno uro in pol.

Governer Pinchot je le rekel, "da sta zelo skrbno preobrnila položaj, od enega konca do drugega."

Odklonil je vsako ugotovilo, ko so ga vprašali glede definitivnih načrtov, katere bi morda imel za zaključenje stavke.

Domnevali so, da je nameraval Pinchot dobiti direktne informacije od Lewisa glede položaja v premogovnih poljih in izvedeti, kaj se je završilo tekom skupne konference delodajalcev in premogarjev v tem mestu.

Za nevrjetno so smatrali, da bi imel governer sedaj kak predlog glede kakega definitivnega načrta za zaključenje stavke. Dvakrat so bili njihovi predlogi zavrnjeni, in domnevalo se je, da ne bo vpriporil nobenega nadaljnjega poskusa, da stopi v ospredje kot posredovalec.

Ko so zadnja pogajanja med stavkajočimi antracitnimi premogarji ter premogovnimi baroni brezuspešno potekla ter odklanja predsednik Združenih držav vsako vmešavanje, ne more nikdo odgovoriti na vprašanje, — kako dolgo bo namreč še trajal boj. Gotovo je le, da ne bo stavke še kmalu konec.

Medtem pa postaja položaj stavkarjev vedno bolj obupen. Že skoro šest mesecev traja boj. Skoro pol leta ne dobivajo premogarji nikake plače. Če lahko vztrajajo še enkrat tako dolgo oni, ki sprejemajo dividende, ki črpajo dobičke iz dela, naporov in vsakdanje življenjske nevarnosti premogarjev, ne da bi sploh kdaj prišli v bližino premogovnika, morajo stradati in trpeti s premogarji vred njih otroci in žene.

Zakaj niso udarili lastniki premogovnikov v roko, katero so jim ponudili premogarji? Zakaj hočejo spraviti delavce pod nagajko razsodišča? Ker hočejo zlomiti moč premogarske organizacije in ker vedo, da je treba za to najprej temeljitega poraza stavkarjev.

Kaj pa dela vodstvo stavke, to je eksekutiva United Mine Workers of America, na koje čelu stoji kot predsednik John L. Lewis?

Ta eksekutiva vztraja kot od prvega početka pri navideznem boju.

V rovih ne pušča le pumpačev in drugega vzdrževalnega moštva, pač pa tudi preti krajevnim unijam, ki zahtevajo, naj se pokliče vzdrževalna moštva iz rogov, s suspendiranjem ter izključenjem iz organizacije. Z drugimi besedami rečeno drži vodstvo premogarske organizacije svojo zaščitno roko nad lastniki premogovnikov, ker skrbi za to, da ne trpi lastnina premogovnih baronov nikake škode.

Tako taktiko je bilo mogoče razumeti v prvih tednih in mesecih, v katerih ni bilo še mogoče spoznati agresivnega in neomajnega stališča podjetnikov, a sedaj učinkuje ta taktika naravnost zločinsko.

Premogarji postajajo z vsakim dnem bolj bedni in materialno slabši. Ne vedo, kaj jim bo prinesel prihodnji dan. Njih bojno razporedenje pojema in njih zavest zmage ugaša.

Če bi bila stavka izgubljena, česar se pa ne boji, mo in tudi ne domnevamo, bi bila odgovornost iz-

Usmrčenje dveh v Sing Singu.

V teku trinajstih minut sta bila usmrčena dva morilca v Sing Singu. Wasser, kojega oče je bil obošen, je zanimal krivdo, a je v svojih zadnjih besedah zagovarjal smrtno kazen. — Črnc se je rogal smrti.

Matthew Wasser, kojega oče, Louis Peter Otto, je bil zadnji mož, ki je umrl na vislicah v Erie okraju, je bil usmrčen sedem minut po enajsti uri včeraj zvečer radi umora nekoga plačilnega mojstra v Niagara Falls.

Ernest Mimms, črnc iz New Yorka, morilec detektiva Chester Hagana v Bronxu, dne 14. febr. 1925, je sledil Wasserju v smrtno sobo ob enajstih in štirinajstih minut. Mrtvim je bil proglašen šest minut pozneje.

Mož, ki je šel v svojo smrt pod imenom Matthew Wasser, kljub protestom dveh veteranov iz Dr. žalvanske vojne, se je obrnil proti wardenu Lawesu, ko je stopil v eksekucijsko sobo ter rekel:

— Hočem reči, da sem postavno nedolžen človek, ki gre v svojo smrt. Hočem pa tudi reči, da resno upam, da ne boste uspešni v zabanju, katero ste započeli, da odpravite to. — Ko je rekel to, je pokazal na električni stol.

Warden Lawes je odločen zagovornik odpravljenja smrtnih kazni.

Wasser je bil mrtev po petih minutah v električnem stolu. Dve minuti potem, ko je bil proglašen mrtvim, so privlekli črnc v sobo ter ga privezali v stol.

Dva veterana državljanske vojne sta zaman prosila sodnika Hinkley-a v Buffalo, naj pusti umreti Wasserja pod njegovim resničnim imenom, ki se glasi Matthew Otto. Trdila sta, da je adoptirani sin pokojnega Matth. Wasserja, s katerim sta skupaj služila v unijski armadi. Mož, ki je bil usmrčen včeraj ponoči, je bil adoptiran s svojim bratom Charlesom vred, potem ko je bil oče obeh obošen na dvorišču jetnišnice Erie okraja leta 1885, ker je umoril svojo ženo.

Sodnik Hinkley je rekel, da je preiskava sodnijskih zapisov pokazala resnično tvidenje obeh starih vojakov, da pa ne more ničesar storiti, da obvaruje ime pred sramoto, ki ga je sedaj zadela.

Zagovornik Wasserja je skušal še včeraj, zvečer pregovoriti governerja Smitha, da ga reši smrti, a governer mu je rekel, da ne more ničesar storiti. Wasser je poudarjal, da je njegova eksekucija krivična, ker je šest njegovih tovarišev, ki so se udeležili roparskega napada v Niagara Falls, ušlo smrtni kazni.

Mrs. Wasser je dospela v Sing Sing sredi voharja v sredo ponoči ter prošla wardena, da sme obiskati svojega moža. Warden je zavrnil njeno prošnjo, a ji ponudil gostoljubnost svoje hiše, na kar je preživela noč med wardenovo družino.

Obiskala je svojega moža včeraj zjutraj v smrtni hiši ter bila navzoča, ko je izpremenil svojo zavarovalno polico za \$10,000 ter napravil mater svojim dedičem.

Črnc Mimms je plačal s svojim življenjem za umor detektiva Hagana v Bronxu, dne 25. februarja 1925. Ustrelil je Hagana, ko ga je detektiv ustrelil na cesti ter ga skušal preiskati. Njegova žena ga je obiskala včeraj. Preživeli so ga ona in štirje otroci.

ključno le na strani zaupnikov premogarjev, ne pa na strani njih razrednih sovražnikov.

Mladi La Follette zahteva preiskavo.

Mladi Robert La Follette zahteva preiskavo različnih Wardovih podjetij. — Ward hoče ustanoviti nov trust.

WASHINGTON, D. C., 5. feb. Zvezna obrtna komisija je včeraj naročila svojemu juridičnemu oddelku, naj preišče pred kratkim ustanovljeno Ward Food Products Corporation.

Ta preiskava se bo vršila ločeno od splošne preiskave razmer v ameriški pekarski industriji, ki je bila uvedena na temelju senatnega sklepa in ki bo trajala, kot se glasi, več mesecev. V krogih komisije pa se domneva, da se bo slednjo preiskavo raztegnilo tudi na novo podjetje Warda, a pri tem bo prišla v poštev zgolj gospodarska stran stvari, ne pa juridična kot pri novi preiskavi.

Slednja ni v nikakem stiku z zahtevom La Follette, da se preišče vse direktno in indirektno od Warda kontroirane družbe potom senatnega komiteja. Temu primeren predlog je vložil senator iz Wisconsin včeraj v senatu.

Ward je medtem poslal senatorju La Follette brojavko, v kateri pozdravlja postopanje senata v smislu te predloge.

Demokratski senator King iz Utahe je podpiral zahtevo La Follette.

Barantanje za kajzerjevo lastnino.

Meščanske nemške stranke hočejo uničiti načrt, da razsodi splošno ljudsko glasovanje glede zahtev prejšnjih nemških vladarjev.

BERLIN, Nemčija, 5. febr. — Kot že poročamo, je bila predložena justičnemu odseku nemškega državnega zbora predloga, soglasno s katero naj bi posebno sodišče rešilo odškodninske zahteve Hohenzollerneev ter drugih prejšnjih nemških vladarskih hiš. To sodišče naj bi bilo posebno imenovano v ta namen.

Osnutek zakona so odobrile glavne meščanske stranke in njegov namen je izpodkopati predlogo komunistov, soglasno s katero naj bi se priredilo splošno ljudsko glasovanje glede tega vprašanja. Ti dve stranki želita, naj nemški narod sam odloči glede ekspropriacije prejšnjih nemških vladarjev, brez vsakega vmešavanja državnega zbora.

Posebno sodišče naj bi se sestalo pod predsedstvom predsednika državnega sodišča v Lipskem. Vsaka država bi lahko imenovala svojega zastopnika, kadar bi se razpravljalo o zahtevah prejšnjih vladarjev dotične države.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

Črnc se je rezal, ko se je obelkel v črno smrtno obleko. Njegova zadnja prošnja se je glasila, naj ma da' dobro kavo, koki, na francoski način pečen krompir ter pie. Warden Lawes je rekel, da je spoznal iz njegovega obnašanja, da ni mož popolnoma pri "brilji".

Tudi Wasser je zahteval za slovo posebno dobro kavo.

Španski letalci na svojem cilju.

Na tiscče ljudi je pozdravilo španske letalce v Rio de Janeiro po poletu na razdaljo 1264 milj.

RIO DE JANEIRO, Brazilija, 5. februarja. — S točnostjo ekspresnega vleka so dospeli poveljniki Franco in njegovi tovariši v Rio de Janeiro od petih in pet in dvajset minut včeraj popoldne ter dovršili s tem peti del svojega zračnega poleta iz Palosa na Španiskem v Buenos Aires.

Zapustili so Pernambuco ob četrtna šest včeraj zjutraj ter preleteli 1264 milj v dvanajstih urah in desetih minutah.

1380 milj ločuje avijatike od njih konečnega cilja, Buenos Airesa in ta del potovanja je sorazmerno lahek.

Polet iz Pernambuca v Rio so opazovale velike množice, kajti hidroplan je letel preko Macelo, preko Aracaju, Bahia, Porto Seguro, Caravelas, in v brazilskem glavnem mestu so ga zagledali ob 5.10. Petnajst minut pozneje je hidroplan varno pristal. Ko je letel nad Bahijo, je metal poveljnik Franco na zemljo evetke, kajti prebivalstvo mesta je upalo, da bo tam pristal.

Ko so bili sprejeti od oblasti in raznih komitejev, so se udeležili avijatiki parade skozi trgovski del mesta. Ceste so bile polne navdušene ljudske množice. Ni znano, kedaj bodo odleteli na zadnji del poleta v Buenos Aires.

WASHINGTON, D. C., 5. feb. Vojni in državni departament sta včeraj poslala čestitke španskim avijatikom, ki so ravnokar dovršili polet iz Španske v Južno Ameriko.

Državni tajnik Kellogg je naročil ameriškemu poslaniku v Rio de Janeiro, naj izrazi španskim avijatikom v imenu predsednika in Združenih držav "čestitke vsprlo uspeha tega navdušujočega podjetja". Generalni major Hines, načelnik armadnega štaba, je poslal majorju Casajusu, vojaškemu atašeju španskega poslanstva pismo v katerem je rekel:

— Zelo bi me veselilo, če bi sporočili španskemu vojnemu ministru moje občudovanje in čestitke armade Združenih držav vsprlo uspeha poleta preko južnega Atlantika, katerega je izvršil hidroplan "Non Plus Ultra" pod poveljstvom kapitana Ramon Francana.

Vstaši v Tripolisu poraženi.

BENGASI, Tripolis, 5. febr. — Uporni domačini v južni Cirenaiki so bili poraženi od italijanskih kolonialnih čet. Soglasno z došlimi poročili so zbežali domačini v puščavo, potem ko so pustili na bojišče večje število mrtvih.

Italijanske izgube so znašale enega mrtvega in dva ranjena.

Pijani mornarji so vodili vojno.

HAVANA, Cuba, 5. febr. — Neki ameriški mornar je bil ubit in nadaljni resno ranjen, ko je prišlo do spopada med Kubanci ter ameriškim mornarji v Boqueron. Kraj leži v bližini ameriške mornariške postaje v Guantanamo zalivu. Preobilo zavzivanje žranja je bilo baje vzrok spopada. Imena ubitega ameriškega mornarja se ni objavilo.

URAVNAVA ITALIJANSKEGA DOLGA V ANGLIJI

V Londonu se trdovratno vzdržujejo govorice, da je obljubil finančni minister Volpi pomoč Italiji, če bi bila Anglija prisiljena v vojno s Turčijo radi Mosula. — Uravnava belgijskega dolga v Ameriki.

LONDON, Anglija, 4. februarja. — V političnih krogih kroži vest, da bodo stopili Italijani na stran Anglije, če bo Anglija prisiljena v vojno s Turčijo radi Mosula, dočim bo na drugi strani dala Anglija Mussoliniju prosto roko, če bo Italija iskala novih kolonij v Mali Aziji za svoje preveliko prebivalstvo, seveda na stroške Turčije.

Dosedaj ne temelje ta poročila na nobeni drugi stvari kot na izjavi Signor Grandi-ja, italijanskega podtajnika za zunanje zadeve ter članov italijanske zadolžne komisije, da so v vprašanje dolga involvirani politični elementi. Navajajo tudi čestitko Austin Chamberlaina, naslovljeno na grofa Volpija, v kateri izjavlja angleški minister za zunanje zadeve, "da bo uravnava olajšala intimno sodelovanje na polju politike med obema deželama."

Pozitivno ugotovilo v vodilnih listih v Parizu, Carigradu in Moskvi, da dejanski obstaja taka politična barantaja, pa je vzbudilo tukaj precej nemira. Westminster Gazette poziva angleško vlado, "naj poda javnosti nekaj informacij glede tega, kar tiči za uravnavo dolga." Ob enem vprašuje ministra Chamberlaina, če spoznava, da bodo onemogočena prijateljska pogajanja za uravnavo s Turčijo, če se bo neovirano razširila govorica, da je Italija ponudila in da smo mi sprejeli sodelovanje proti Turčiji.

Evening Standard zahteva vso javnost glede "kupčije" z Italijo. Celo krogi, ki so neprijateljski kabinetu, se ne morejo odločiti za to, da bi vrjeli, da bi bil mož značaja Sir Austena zmožen izdajstva napram Ligi narodov in napram duhu pogodbe v Locarno. To bi bilo res, če bi bile resnične govorice, da je sklenil z Mussolinijem pogodbo v Rapallo.

BRUSELJ, Belgija, 5. februarja. — Glasovanje glede uravnave ameriško-belgijskega dolga se bo vršilo prihodnje sredo. Včeraj je posvetila zbornica več ur razpravi tega predmeta. Ameriški poslanik William Philipps je bil na poslaniški galeriji.

Zunanji minister Vandervelde, je zahteval hitro ratifikacijo ter rekel:

— Uravnali smo svoje račune, in dobri računi delajo dobre prijatelje.

Vihar v Floridi.

PALM BEACH, Fla., 5. febr. — Tekom nekega ciklona, ki je obiskal obal Floride, na razdaljo 30 milj od Palm Beacha do Boca Raton, je bil ubit en človek. Petnajst jih je bilo težko in petdeset lahko poškodovanih. Skoda cenijo na približno en milijon dolarjev.

DENARNA IZPLACILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

Danes so na te cene sledile:

JUGOSLAVIJA:

1000 Din. — \$18.70 2000 Din. — \$37.20 5000 Din. — \$92.50

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računamo posebej 15 centov za poštnino in druge stroške.

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Poštni čekovni urad".

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:

200 lir \$ 9.10 500 lir \$21.75

300 lir \$13.35 1000 lir \$42.50

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot 200 lir, računamo po 15 centov za poštnino in druge stroške. Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje Ljubljanska kreditna banka v Trstu.

Za pošiljatelj, ki presega PETTISOČ DINARJEV ali pa DVATISOČ LIR dovoljujemo po možnosti še poseben popust.

Vrednost Dinarjem in Liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepriznava; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej; računamo po ceni tistega dne, ko nam pride poslani denar v roke.

POŠILJATVE PO BRZOJAVNEM PISMU IZVRŠUJEMO V NAJKAJŠEM ČASU TER RAČUNAMO ZA STROŠKE \$1.—

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Postal Money Order ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street

New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 4687

Slike iz srbske prošlosti.

Ni menda naroda na svetu, ki bi čepal toliko moralnih sil iz svoje preteklosti kakor Srbi. Najpriprostejši kmet, ki ne zna niti čitati in pisati, pozna najvažnejše dogodke svoje zgodovine ter govori z navdušenjem in ponosom o slavni možeh in činih svojega naroda. Stare šege in navade, plodovi stoletnega izkustva v priprosti razmerah živčnih prednikov, so še dandanes srbskemu ljudstvu skoraj nedotakljiva svetinja. — Odlikar več vera ne igra pri Srbih skoraj nikakve vloge, se je srbska duša tem bolj te-no oprijela starih tradicij. S krščansko vsebino ali pa tudi samo s krščansko obleko svoje narodne tradicije skuša priprijeti srbski kmet izpolniti praznino svoje duše, ki mu jo je zapustila izgubljena vera. V tradiciji sicer tiči vzrok nazadnjaštvu in zaostalosti Srbov za zapadnjeevropskimi narodi, toda ene dobre strani ji ne more nihče odrekati. Kajti le z veliko težavo se morejo razširiti med srbskim ljudstvom izrodke moderne kulture, ki se jih je nazvalo v Franciji in Nemčiji vzgojono izobraženstvo. Iz tega razloga je tudi neznamen vpliv mest na življenje okolčanov. — Tako zija velik prepad med dobrim, v orientalnem duhu vzrastlim srbskim ljudstvom in med njegovim pokvarjenim izobraženstvom.

Leta 1459 je padel Beograd v turške roke. Niti mogočno obzidje Smedereva ni moglo dolgo vzdržati slovitega turškega napada. Konec 15. stoletja pa so bile že vse srbske pokrajine pod turško oblastjo. Turška vlada od začetka n bil akurta. Davki so bili celo nižji kakor v zadnjih letih obstoja srbske države. Tedaj so se moral namreč Srbi na vse kriplje oboroževati proti Turkom in si z mrdilno naglico sezidati edino obrambo, smederevsko trdnjavo, ker so že izgubili vsa druga utrjena mesta.

Čim dalje v večnost pa se je pogrezala srbska prošlost, v tem lepši luči je vstajala Srbom in pred njihovimi očmi. Mladi narajaji niso občutili na lastni koži žrtve, ki jih je nalagala svojim državljanom srbska država v času svojega propadanja. Njihovi očeti in pradedi, ki so bili svedoki dogodkov, pa so iz ljubezni do svoje države radi pozabljali senčne strani srbske preteklosti, ali pa so jih vsaj zmanjševali. — Turška oblastva so postajala medtem vedno nasilnejša. Ali je potem čudno, če so gledali Srbi v svoji prošlosti dobre, zlate čase? Svoje vere, krvi in jezika so imeli takrat vladarja. Srbski patrijarh je povelj pravoslavne vernike in ne grški škofje, ki so se prodajali Turkom in niso imeli zmisla za duševne in telesne potrebe srbskega ljudstva. Car Dušan Silni je leta 1349 v svojem zakoniku točno odredil "pravico".

Nered v turški državni upravi in propadanje discipline v vojski so najbolj občutili Srbi. Državna oblast je začela dajati davke v najem poedinim turškim inogotcem, ki so izžemali srbsko ljudstvo od krvi. Turki so lahko brez kazni požigali srbske koče in skrutili dekleta in žene, ker se Srb ni mogel nikjer uspešno pritožiti. Srbi bi morali obupati, če ne bi leta 1557 zopet dobili svojega patrijarha, ki je nastavljal mesto grške zopet srbsko višjo duhovščino. On sam in njemu podrejeni škofje so hodili venomer po srbskih pokrajinah in tolažili duhovščino in ljudstvo, naj ne obupa, ker se bo do zopet vrnil časi srbske svobode in slave.

V takih razmerah so pozdravili Srbi z veliko radostjo poraz turške vojske pri Dunaju leta 1683. Misli so, da je napočil čas njihove osvoboditve. Zato so se tudi Srbi pridružili krščanski armadi, ki je pripadla Turke na srbsko ozemlje. Ko so se upeli skoraj vsi Srbi proti Turkom, svojim zakonskim gospodarjem, je odpeljala Avstrija veliko svojih čet na francosko bojišče. Kljub izrednemu junarstvu srbskih čet se je morala krščanska vojska vedno bolj umakati. V veliko utiko so prišli

sedaj najodbojnejši in najpremožnejši Srb, ki so se postavili na čelo vstaje. V domaćini jih je čakalo pred Turki strahovito preganjanje. Zato se odločijo menihi, duhovniki, meščani, prebivalci ravne in rečnih dolin, da se umaknejo pred turški mnaščevarjem. Pod vodstvom patrijarha Arsenija III. Černojevića se preseli leta 1690 nad 100.000 duš v plodne ogrske ravnote. Vseled pogostih turški hy padov so jih namreč Ogrji zapustili. V Srbiji so ostali tako samo najmanj izobraženi prebivalci planinskih krajev, ki so se bavili predvsem z živinorejjo. Rodovine ravnote in doline, kjer se je bolj občutila turška oblast, pa so ostale skoraj prazne in so jih v kratkem zarastli obširni gozdovi.

Za uspešno tekmo z Ogrji so bile prečanskim Srbom šole nujno potrebne. Tako se že od 17. stoletja javljajo po mestih srbske šole. Pončevali so večinoma cerkvenjaki. Te šole so dajale zelo malo znanja. Učenci so se komaj naučili za silo brati cerkvene knjige. Vse srbske prošnje na avstrijski cesarski dvor, naj jim da šol, pa so bile zastoj.

Se večja pa je bila potreba srbskih cerkvenih knjig za nove srbske cerkve po Ogrskem. Stare srbinjanske tiskarne so nehale podovati. Edina srbska tiskarna je bila v Rimniku v Vlaški. Od tam pa je bil vsled stroge avstrijske obojne kontrole prevoz srbskih knjig na Ogrsko skoraj nemogoč. Podjetni menihi, ki so leta 1690 pobegnili iz samostana Rača ob Drini v Srbiji, ki je bil žarišče srbske književnosti, so se lotili prepisovanja starih cerkvenih knjig. Srednjevekovni jezik so skušali približati narodnemu govoru. — Vendar pa niso uspeli, ker niso mogli niti izdaleka zadostiti potrebam na književnem trgu.

Srbski metropolit v Sremskih Karlovcih, Vičentije Jovanović, je uvidel potrebo srbske tiskarne na Ogrskem. Katoličani so namreč razvili živahno propagando za katoličanstvo s pomočjo v cirilici tiskanih srbskih knjig. Žal, da so bili takrat katoličani preveč eozaropastičnega duha in da se pridužili tza versko zedinjenje niso lotili z ljubeznijo najprej tega, kar spaja katoličane in pravoslavne, temveč, so napravili to usodno napako, da so hoteli pravoslavnim dokazati njihove zmote. Kljub vsem napakam pa se je katoličanstvo vendar širilo, ker se mu slabo izobražena srbska duhovščina ni mogla uspešno uprati. V tej tiski se obrne metropolit enakovremno ruskemu sv. sinodu za pomoč. Prečanski Srbi, ki so od leta 1690 pa do konca prve vlade kneza Miloša (1815—1839) vodili srbsko kulturno življenje, so se odšli vedno naslanjali na Rusijo. Od tega časa datira srbsko prijateljstvo do Rusov.

Ker so v vsaki srbski tiskani knjigi sumili katoliško propagando, so začeli Srbi nabavljati cerkvene in bogoslovne knjige iz Rusije. Ruske bogoslovne knjige so jim bile posebno dobrodošle. Kajti od znamenitega ruskega bogoslovca Lazara Baranovića je v Rusiji evetela polemična literatura proti katoličanstvu. Z veseljem so sprejeli Maksima Suvorova, ki ga je poslal ruski sv. sinod, da uredi med Srbi prosvetno delo. Z znatnim številom ruskih začetnikov in slovne pride leta 1726 v Karlovec in osnuje tu "Slavensko šolo", ki je vzgajala duhovnike in učitelje. Rus Kozarčinski osnuje l. 1733 v Karlovcih "Latinsko Slavensko šolo", ki je bila nekako bogoslovje in učiteljske ter je imela šest dobro urejenih razredov. Učitelji na teh šolah so bili dijaški bogoslovne akademije v Kijevu. Ruski učitelji so odgajali v teh šolah nekoliko naraščajev srbskih duhovnikov in učiteljev, ki so se šolali v ruskem jeziku in se izobraževali ob duševnih proizvodih ruskega duha. Mnogo srbskih bogoslovcev se poda študirat na rusko bogoslovno akademije. Srbski metropolit dajejo ukaz, da se v interes pravoslavja uporabljajo v šoli ruske knjige in da

Beseda slovenskim materam.

Namen tega oglasa in onih, ki bodo sledili vsak mesec, je informirati matere, zakaj naj hranijo svoje otroke z Eagle Mlekom, kadar ne morejo dojiti svojih otrok. Ti ogasi vas bodo jako zanimali, kajti iz njih boste izvedeli v priprostem jeziku marsikaj, kar bi morali vedeti o Borden's Eagle Mleku, najslavnejši hrani na svetu za otroke.

Kaj denete v steklenico svojega otroka?

Če ne morete hraniti otroka, si izberite hrano, ki bo baš tako hranilna in lahko prebavljiva kot je vaše lastno mleko. Dajte otroku Bordenovo Eagle Mleko. Najboljša hrana za otroke, katere se poslužuje zadnjih osemindeset let na milijone mater po vsem svetu.

Narodni slovec Eagle Mleka za hranjenje otrok temelji na milijonih slučajev, ko matere niso mogle dobiti svojih otrok. Mati, ki ga je pronašla pravim, ga je drugim priporočila. Če je onega otroka uspešno hranila z njim, se ga je posluževala pri ostalih otrocih. Če je bila sama kot otrok hranjena z Eagle Mlekom, ga je z veseljem dajala tudi svojim ostalim otrokom.

Ker je Eagle Mleko na trgu že osemindeset let, so bili celi rodovi otrok vzrejeni z njim, na milijone mater je spoznalo njegovo vrednost, tisočeri zdravniki so ga predpisovali in priporočali. Danes se ga uporablja več kot vse druge hrane za otrok skupaj.

Eagle Mleko je izvanredno dobro prebavljivo. To je mleko, čisto mleko z dežele, — toda je zmešano s čistim trsnim sladkorjem po posebnem Bordenovem načinu. Eagle Mleko imate lahko, kolikor časa hočete, v neodprtih konvah. Vseled tega imate lahko zalogo doma, da vam nikdar ne zmanjka svežega mleka za otroka. Če morate potovati s svojim otrokom, lahko nosite Eagle Mleko seboj, ali ga pa kupite kjerkoli hočete.

Če vaš otrok ne pridobiva na teži kot bi moral, če ne spi ponoči in je nemiren, ali če se vam zdi, da hrana, ki mu jo sedaj dajete, ni pravilna, izpolnite kupon v tem ogasu, da vam bomo mi povedali, kako je treba hraniti vašega otroka z Eagle Mlekom. Bordenovo Eagle Mleko bo rešilo ta problem za vas kot ga je razrešilo za tisočere druge matere, ki niso mogle dobiti svojih otrok ter niso mogle dobiti pravilne hrane, dokler se ni poslužile Eagle Mleka. Ne mudite, ampak odpošljite še danes ta kupon.

Borden's
EAGLE BRAND
CONDENSED MILK

KUPON

Ta kupon vas upraviči do brezplačnih poštini v vašem jeziku, kakor vam je treba skrbeti zase in za vašega otroka. Izrežite ga ter ga pošljite danes s svojim imenom in naslovom.

Naslov

Ime

..... No. 1 (Slovenian)

THE BORDEN COMPANY
Borden Building, New York

BIVŠI KAJZER V FILMU

Lastniki filmskega podjetja — "Pathe" so prišli na idejo, da bi bilo dobro, če bi filmsko posneli en dan življenja današnjega Viljema. Računali so pri tem, da bo ves svet sledil z zanimanjem filmu, ki bo kazal Viljema, ki nič več ne vlada. Viljem je dal privoljenje tej filmski družbi za posnemanje. Izkazalo pa se je sedaj, da bi bil bivši nemški cesar dober filmski igralec, če bi ne zgrešil tega svojega pravega poklica. — Marsikdo ga je zavidal za igralški talent, ki ga je tu pokazal. Že so obžalovali mnogi, ki so brali poročila, da se je dal Viljem filmsko posneti, ker so tako pozno odkrili poklic nesrečnega cesarja. Tega obžalovanja pa ni bilo treba. "Pathe" film je dokazal, da odpove Viljem tudi kot filmski igralec. Gotovo bi ga drugače ne izžvižgali na Angleškem pri podajanju njegovega filma. Njegove majestetične in cesarske geste so bile vzrok, da je občinstvo zapazilo v tem nenavadnem igralcu povzročitelja svetovne vojne. — Vseled nezadovoljnosti občinstva so na Angleškem ta film odpravili s programa, kot so to storili Nemci sami že v novembru leta 1918. — Filmsko podjetje pa trpi veliko škodo, kar je moral poskusiti vsakdo, ki je imel z Viljemom opraviti.

Ko sta v liberalnem nacionalističnem duhu vzgojeni, iz samostana pobegli menih Dositej Obradović in Kopitarjev učenec Vuk Karadžić nadomestila z živim jezikom iz zapadne Srbije rusko-slovenski književni jezik, si je ohranil še do danes svoje mesto v cerkvi. V srbskem književnem jeziku pa je zapustil neizbrisne sledove.

Srbi so prostovoljno žrtvovali svoj jezik za svojo vero, čeprav smo za razmeroma kratko dobo stolet. Če se vsako dobro delo nekoč povzrača z dobrim, potem pač sme-

BIVŠI KAJZER V FILMU

Lastniki filmskega podjetja — "Pathe" so prišli na idejo, da bi bilo dobro, če bi filmsko posneli en dan življenja današnjega Viljema. Računali so pri tem, da bo ves svet sledil z zanimanjem filmu, ki bo kazal Viljema, ki nič več ne vlada. Viljem je dal privoljenje tej filmski družbi za posnemanje. Izkazalo pa se je sedaj, da bi bil bivši nemški cesar dober filmski igralec, če bi ne zgrešil tega svojega pravega poklica. — Marsikdo ga je zavidal za igralški talent, ki ga je tu pokazal. Že so obžalovali mnogi, ki so brali poročila, da se je dal Viljem filmsko posneti, ker so tako pozno odkrili poklic nesrečnega cesarja. Tega obžalovanja pa ni bilo treba. "Pathe" film je dokazal, da odpove Viljem tudi kot filmski igralec. Gotovo bi ga drugače ne izžvižgali na Angleškem pri podajanju njegovega filma. Njegove majestetične in cesarske geste so bile vzrok, da je občinstvo zapazilo v tem nenavadnem igralcu povzročitelja svetovne vojne. — Vseled nezadovoljnosti občinstva so na Angleškem ta film odpravili s programa, kot so to storili Nemci sami že v novembru leta 1918. — Filmsko podjetje pa trpi veliko škodo, kar je moral poskusiti vsakdo, ki je imel z Viljemom opraviti.

Ko sta v liberalnem nacionalističnem duhu vzgojeni, iz samostana pobegli menih Dositej Obradović in Kopitarjev učenec Vuk Karadžić nadomestila z živim jezikom iz zapadne Srbije rusko-slovenski književni jezik, si je ohranil še do danes svoje mesto v cerkvi. V srbskem književnem jeziku pa je zapustil neizbrisne sledove.

Srbi so prostovoljno žrtvovali svoj jezik za svojo vero, čeprav smo za razmeroma kratko dobo stolet. Če se vsako dobro delo nekoč povzrača z dobrim, potem pač sme-

Smrt nabrežinskega narodnjaka

V Nabrežini je po kratki in mučni bolezni nenadoma preminul tamonjni posetnik in trgovec Fran Gruden. Bil je splošno priljubljen narodnjak, ki je ostal v težkih predvojni in povojnih časih neomajno na braniku slovenske stvari ob sinji Adriji. Svojo dečo je vzgojil v pristnem narodnem duhu. Njegov sin dr. Igo Gruden je zelo markantna oseba v slovenski književnosti in poeziji.

VABILO.

Tempotom uljudno vabim vse Slovence in Hrvatce iz okolice Greensburg na veliko MASKARADNO ZABAVO, ki jo priredi A. S. C. dne 13. februarja v lastni dvorani v Hammer Plan. Začetek ob 7. uri zvečer. Najlepša maskara dobi nagrado. Vstopnina 50 in 25c.

Odbor.

Eksplozija v pariškem laboratoriju

PARIZ. Francija, 5. febr. — Pri eksploziji v nekem tukajšnjem laboratoriju je bil ubit kemik Andre Ribaud.

NAPRODAJ

153 akrov, 13 krav, par konj in orodje, \$4.500.00; en del na račun.

160 akrov, fini prostor in fina postopja 20 krav, par konj, 600 koš, elektrika, cena \$9000.—, en del na račun.

S. W. MURDOCK
Cooperstown, N. Y.

PRVO
SKUPNO POTOVANJE V JUGOSLAVIJO
s parnikom "PARIS"
10. aprila 1926.

DRUGO SKUPNO POTOVANJE
s parnikom "PARIS"
22. maja 1926.

Potnike bo spremljal naš uradni prav do Ljubljane. Pazil bo na priljage in gledal posebno na to, da bodo vsi potniki udobno in brezskrbno potovali.

Na razpolago imamo posebni oddelke za naše potnike, najboljše kabine v sredini parnika z 2, 4 in 6 posteljami.

Vozni list stane do Ljubljane \$116.77 z vojnimi davkom in železničarjem vred, za tja in nazaj pa samo \$26.00 in \$5.00 vojni davek.

Vsi potniki, ki so se kdaj vozili s tem parnikom, so bili zadovoljni z vožnjo, kablnimi, hrano, postrežbo, sploh z vsem tako, da so ta parnik tudi drugim priporočali.

Kdor želi potovati, naj se obrne za pojasnila čimprej na:
FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street : New York, N. Y.

Članek 163.

PORODNE SMRTI.

Malokdo ve, kakšne nevarnosti za življenje so v zvezi s porodom. V letu 1916 smo izgubili v Združenih državah 16.000 žensk vsled različnih vzrokov tekom nosečnosti in pri porodu, in skoro vse te smrti bi se dale preprečiti. Mrzlica za časa poroda v otročji postelji je eden najglavnejših vzrokov smrti ob porodu, ter je neke vrste rana, zadana od strani oskbovalnega osebja ob porodu.

Na vsakih 50 slučajev poroda umre ena mati; en otrok na vsakih dvajset živo-rojenih ne živi šest tednov. Smrti slučajni v zakopih za časa vojne so bili eden na vsakih petdeset mož v boju.

PRED ROJSTVOM OTROKA.

Predno je otrok rojen, je dobro, da imajo matere:

1. Posvetovanje z dobrim zdravnikom; popolno telesno preiskavo vstevši izmerjenje okostja in večkratno preiskavo vode.
2. Redilno hrano in dosti mleka.
3. Ureditv naraščanja teže s tem, da se dajo tehtati od časa do časa in da prenehajo s hrano, ki vsebuje škrob in sladkor.
4. Dovolj pijače, posebno mleka in vode.
5. Ureditv zaprtja, ako le mogoče potem uživanja prave hrane.
6. Vsakdanje kopanje, da se ne vrsti koža.
7. Paznjo na zobe.
8. Dovolj počitka in spanja.
9. Lahko delo in gibanje, ki preveč ne utruja.
10. Prostorno obleko, ki omogoča gibanje.
11. Dnevni sprehod na svežem zraku in sveži zrak v spalni sobi.

Potrebna je izvežbana pomoč za varen porod, za to zahteva izučeni moči, posebne vrste zdravništva. Najboljši zdravnik ni predober, ako kdo zbolí na slepiču ali si zlomi nogo. Izučenega živnozdravnika se navadno pokliče, kadar zbolí govedo na vaši kmetiji. Ali ni življenje žene in otroka vredno najboljšega zdravniške in postrežniške pomoči?

Materam, ki imajo otroke in jih ne morejo dobiti, strogo priporočamo, da rabijo Borden's Eagle mleko za dojenje na steklenico. To je najboljšo mleko in s sladkorjem znanstveno spojeno in izčiščeno ter pripravljeno. Borden's Eagle mleko je hrana, ki jači slabe noge in ustvarja zdravo telo. Pomaga otroku k teži, ki jo potrebuje za pravo normalno zdravje. To mleko je odobreno in priporočano po zdravniških že nad šestdeset in osem let vsled njegove fine kakovosti. Matere bodo spoznale, da postajajo njih otroci pravi in zdravi ter močnejši po uživanju Borden's Eagle mleka. Ako ne veste, kako se uporablja Borden's Eagle mleko, izrežite ta oglas v tem listu ter ga pošljite na Borden Company, nakar vam bodo poslali brezplačno vsa navodila v vašem jeziku, kako hraniti otroka in vsa druga važna pojasnila, kako skrbeti za vašega otroka in tudi za vas samo.

Čitajte te članke vsak teden pazno in jih hranite za bodoče.

KUPUJEM DOGE

bele hrastove francoske. Zanesljivim osebam dam kontrakt za doge. Poročajte mi podrobnosti takoj v prvem pismu. Pišite v angleškem jeziku.

Max Fleischer,
475 N. McNele St., Memphis, Tenn.

BELE ROŽE

ROMAN V DVEH DELIH.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

O dolžnosti starišev.

Otrok je jezljiv.

Kaj radi se troci pripravijo med seboj, a prenuogokrat kvari v družinskem življenju jezljiv otrok dobro razpoloženje. Slabo vzgojeni otroci se stepejo, telesno šibkejši podleže, a zmagovalec, telesno močnejši, se veseli svoje zmage. Koliko takih pretepev je po ulicah, po dvoriščih, kjer kar mrgoli otrok brez varstva kot v mravišču. Zakaj se pripravijo otroci med seboj in kje leži vzrok preprirov? Dva pijanca razgretih možganov se spreka radi njevihih vzrokov; ker nimata razsodnosti, da bi se mirnim potom sporazumela in pobotala, sežeta po steklenicah, stolicah, pa tudi po nožu. Tu je povzročilo brezpomembno preprirovino in nerazsodnost mišljenja. Dve zreli ženski se spreka radi opravljanja, nevoščljivosti ali ljubosumnja. Nezele, neolika, se celo zlasajo; zbadanje, zmerjanje, ki jim je v navadi, jim je maščevanje, ki ne pripušča koristi, pač pa razkrinka plitkost značajev. Konec preprirov je ali sprava (če ni navidezna, je blagodejna), ali nadaljevanje sovražstva, ki razjeda v človeku, kar je dobroga. — Dva učenjaka se spopadeta literarnim putem. Gre za določitev, katera ideja je boljša in zanesljivejša. Taki preprirov se čisto vlečejo kot veriga, ki povzroča obilo šuma — a obrodijo tudi obilo sadu na idejnem polju, ker bistrijo duhove. — Ni torej človek jezljiv, ki kritikuje, išče in razkriva, ako stremi po izboljšanju razmer in ako sloni izjavljanju na prepričanju. Jezljiv je oni človek, ki hoče vedno in povsod prodreti s vojo voljo in tudi takrat, ko je v zmoti. Taka narava pri odraslem človeku ni prijetna in se ne da omiliti. Zato so taki ljudje volhe nepriljubljeni. — Lažje je krotiti jezo otrok, ki je navadno izbruh temperamenta, težje pa in skoro nemogoče, če je posledica pijančevanja starišev. V poštev pride spočetje, nesečnost in dojenje otrokova. — Če se otroci pripravijo in se ne morejo pobotati, ne prestrži preprirov, pač pa vprašaj po vzroku, preišči zadevo in pouči male, kako žalostno je, ako se vsled osebnih preprirov krši prijateljstvo, in kako nizkotno je, ako se napadajo v preprirov duševno šibkejši tovariši. — Če je otrok nadarjen, se razvije šele tedaj v popolnega človeka, ko združi nadarjenost s plemenitostjo značaja, ki se razodeva v pravem postopanju napram manj nadarjenim, duševno šibkejšim in starejšim ljudem. Najlepša šola pa je lep vzgled. Preprirov v družini prav slabo vplivajo na vzgojo otrok, zlasti če jim ne sledi sprava in odpusčanje.

Otrok je požrešen.

Otrok se ustavi pred oknom, slasičarje, si ogleduje slasičarje in si jih zaželi. Odrskanju navajen otrok pojde mimo brez zlih posledic — mogoče je slišen kratak vzdih — a ne tako razvajen in požrešen otrok. Če mati takšnemu otroku ne ugodí, tolče z nožicami ob tla in kriči. Za okolico se niti ne zmeni in za opomine matere, ker vidi le vabljive sladkorčke. — Naj mu li tedaj kupi mati zaželeno? V zadregi je, ker se vede otrok na čisti nespodobno. Če mati otroku ugodí, se ponovi tak slučaj še katerikrat. Tiranček si pač zapomni, da zmaga z jokom in krikom. Jok mu je orožje, ki ga izrabí vsakokrat, ko hoče nekaj doseči, zlasti takrat, ko mu oči lačne. Mati, ki si ne ve kako pomagati, vse poskrije pred takim otrokom, in to je zato, da ne bi zbudil s prošnjami in jokom materinega usmiljenja. Take solze ne smejo gantí materinega srca. Otrokovo požrešnost je treba zatreti v kali, sicer gorje nenamenu želodčku! Gorje otroku, ako se ne zavstavi njegovim željam pravčasni jež! Že z malega se mora privaditi odrekam, da ne bo suženj lastne volje, zato ne sme vsega, kar vidi, zahtevati. V takem slučaju ostani mati stanoviti na kljub joku in kriku. Otroci imajo ob določenih urah zadostno količino priproste, a tečne hrane, in le v izjemnih slučajih, n. pr.

Otrok je nevoščljiv in zavisten.

Če mati z večjo skrbjo streže nemu otroku, ker je bolan ali šibkejši, tedaj se čuti drugi otrok užaljenega in zapuščena. V njegovi duši vstaja mržnja do brata: nevoščljiv mu je. Če je sosedno dekletce bogatejše oblečeno, se zbudi v hčerki zavist in zahteva od matere, naj ji kupi lepo obleko. Zavist ni zdrava, ker žene mamskoga v pogubo, a je tudi ne lepa lastnost in matere bi ji morale posvečati veliko pozornosti. V kali naj jo zatrejo, da se ne razpase v otrokovem sreću. Nevoščljivost je vedno v zvezi s sovražstvom — izvira iz notranje nezadovoljnosti in se porodi ob spoznanju, da se drugemu bolje godi, ali ob odkritju, da je bližnji po duhu in zmožnosti sposobnejši. S tem spoznanjem se mu istočasno vzbudi želja srečnejšemu škodovati ip. posedovati ono, česar sedaj nima; zadostiti hoče tudi zavisti na podli način, da krađe srečnejšemu ali sposobnejšemu čast, z namenom da mu povzroči škodo in ž njó bridkost. Nevoščljivost in škodoželjnost, ki se bere človeku na obrazu, v pogledu in v govoru, je pogrešek, ki se ne da iztrebiti, ko je že v navadi. Škodoželjen človek je v svoji notranjosti zelo nesrečen, njegova duša ne najde pokoja. Značajnosti ne pričakujemo od njega, ker želja, uničiti drugim srečo, ga tira do nečednih dejanj in zahrbitosti.

Tudi pri duševno močnih ljudeh zasačimo čisto nevoščljivost, ki pa ni združena s škodoželjnostjo in vzpodbuja nevoščljivca le k delovanju. A plemeniti ljudje ne iščejo vzpodbude in veselja do dela v tej nelepi napaki. Ti delajo za voljo dela samega, ker vodi njih stroj duha, ki se neprestano premavlja in razvija. Omenila sem, da je brat bratu nevoščljiv. V družini je torej zivelka te napake. Kako jo iztrebiti? Ali je prav, da mati ne deli vedno vsem enako, da je včasih napram enemu otroku dobrotljivejša? Da, saj se tako priučijo drugi otroci odrekam in požrtvovanju. Toda ne hvali in graja ob nepravem času in ob nepravilni priliki, ker le tako vzbujajo v otroku nevoščljivost. Ne ponižuj otroka pred drugimi, a tudi ne porzdiguj ga zavoljo talentov, — izbujaj pa v njem prostodušnost. Kar zna, naj le pokaže, a ne, da bi se bahal s svojim znanjem. — Vzbujaj v otroku zmisel za idealnost in prepričanje površno opazovanje in spoznanje ljudi in reči ter površno, prenapelo sodbo. Pokaži otroku nizkotnost nevoščljivosti ob raznih življenjskih prilikah. Tedaj spozna sam, da v srcu idealnega človeka ni prostora za nizkotna čustva šibkih duhov.

Otrok je len.

Po naravi je človek delaven; to opazimo zlasti pri zdravem otroku. Njegov duh je ukaležen, zato ne miruje nikdar; vse hoče vedeti in videti, a tudi njegovi udje so kot živo srebro. In vendar opazimo pri mnogih otrocih duševno in telesno nedelavnost, ki je le posledica telesne šibkosti. Tu je treba zdraviti telo. Prava lenoba je znak duševne šibkosti, ki je včasih že podedovano zlo. Lenoben otrok ne kaže pravega zanimanja ne pri učenju in ne pri igri, ker ne misli in ne dela z veseljem, izvršuje vse le polovičarsko in ne vztraja zlasti pri napornem delu. Dočim se telesno in duševno zdrav otrok poprime dela iz lastnega nagiba, budi ker hoče posnemati druge ali ker sledi svoji fantaziji in lastni

pobudi, se len otrok ogiba vsakega duševnega napora, ne zanima se za novosti in zanimivosti. Ker rad vidi, da drugi mislijo in delajo zanj — če n. pr. ne izvršuje otrok sam naloge ali naloženega mu dela — ne razvija lastne duševne in telesne zmožnosti, zato ostane nesamostojen.

Da se v otroku ne razpase lenoba, ta divje rastoča rastlina, ne podpiraj otroka pri delu, ki ga lahko sam izvrši, sicer se ne vspobí za samostojno mislečega in delavnega človeka. Če ne vztraja pri delu, pri učenju ali pri igri, ne prizanašaj mu, da ne ostane vihrav, povrt, a, nezanesljiv. Ker je delo le posledica duševne energije in svežosti, ne sme biti otroku delo v breme, zato moramo prirojeno ljubezen do dela v otroku pravočasno razvijati in gojiti. Mati mu daj zato prilike pri vsakdanjem delu. Neobhodno potrebno pa je nadzorstvo. Kar otrok pogreši, naj sam popravi. Zelo koristno je, da vrši vsak dan kakšno neprijetno delo, da se mu utrdi volja, ki je najboljša obramba, da se ne ugnezdí v otroku lenoba, ta težko ozdravljiva in zelo škodljiva bolezen.

Kakor mora mati vzgojiteljica skrbeti, da iztrebi v otroku že v zgodnji mladosti slaba nagnjenja, tako mora istočasno vplivati na razvoj dobrih nagnenj in duševnih zmožnosti, na razvoj čustev in dobrosrčnosti. Vsakdanje življenje mudi pač mnogo prilik za to, le uporabiti jih je treba. Važna vzgojna naloga je krepitev volje, kajti le človek s trdnjo, črpkovo voljo doseže svobodo, ki ga dvigne do pravega dostojanstva. — Ko se otrok rodi, je duševno in telesno nesvoboden. Otrsti se mora tega suženjstva, a pomagati mu mora jo pri tem stariši. Ko napravi otrok prvi korak brez pomoči, tedaj se telesno osvobodí, ker ne rabí več opore. Tudi njegova duša se mora osvoboditi, a rabi mnogo okrnjenjše opore kot telo. Stariši jo poklicani, da vodijo to dušo, dokler ni oblikovana do zrelosti. Premnogokrat se zgodi, da hoče otrok zagospodovati nad voljo starišev. Navidez je neupogljiv, a gorje roditeljem, ako so takrat šibki, ako se uklonijo otrokovi volji. Tedaj morajo brezpogojno zmagati stariši, kar je le v srečo otrokova. Le enkrat da zmaga otrok, pa je že mnogo izgubljenega.

Z dovršenim šestim letom mora biti uravnana pot za nadaljno vzgojo in krepitev otrokove volje. Kdor pridobi s šestim letom otrokovo voljo, zadobi udanost in zupanje dvajsetletne hčerke in zrelega mladeniča. Vzbujajmo v otroku ljubezen do narave. Opazujmo z njim nje lepoto in tudi vse posameznosti. Bolj vzljubi otrok zrak, sonce in travo kot igrače, ki so slabo, neokusno nadomestilo naravnih predmetov; otrok se jih kaj kmalu naveliča in pokvari. Otroci naj rad riše, začetni obrisi so brez prave oblike ali le slabo začetni predmet, vadita se pa vendar rjka in oko. Tudi slike naj opazuje otrok, naj jih primerja v duhu z naravo in naj jih po možnosti proročilo no prerise, tako pridobi ljubezen do dela in bistrost duha. Pripoveduj otroku pravljice in pripovedke. Da se prepričaš, koliko si je zapomnil, naj začetna v zvezek potek pravljice.

Otroku dovoli v zgodnji mladosti čim več prostosti, giblje naj se na zraku v družbi drugih otrok a ne daleč od tebe, da ga lažje slišiš in opazuješ. Ali je prav, da otroku skrbno zbiramo družbo? Foerster je mnenja, da vpliva dobro vzgojen otrok blagodejno na otroka iz revnejše hiše, ki ni deležen dobre vzgoje. Ne svetujemo s tem, da pošiljajo matere svoje otroke na cesto, a vendar priporočam, naj jim ne izbirajo tako natančno družbe. Več dobrega napravi mati za vzgojo svojega sina in drugih, bolj zapuščanih otrok, ako jih opazuje, odkriva njih napake in potom lastnega otroka vpliva na vzgojo njegovih tovarišev, kot pa mati, ki izolira svojega ljubljencea.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DEŽAVAH.

Kretanje parnikov - Shipping News

10. februarja:	La Savoie, Havre.	13. marca:	Majestic, Cherbourg; Bremen, Bremen; Andania, Hamburg; New Amsterdam, Rotterdam.
11. februarja:	Westphalia, Hamburg.	17. marca:	La Savoie, Havre.
13. februarja:	Paris, Havre; America, Bremen; Pittsburg, Cherbourg, Bremen.	18. marca:	Cleveland, Hamburg.
16. februarja:	Berlin, Cherbourg, Bremen; Albert Ballin, Hamburg.	20. marca:	Leviathan, Cherbourg; Aquitania, Cherbourg; Pittsburgh, Cherbourg; Veendam, Rotterdam; Berlin, Bremen.
20. februarja:	Aquitania, Cherbourg; Pres. Harding, Bremen.	22. marca:	De Grasse, Havre.
24. februarja:	De Grasse, Havre.	24. marca:	Martha Washington, Trst.
25. februarja:	Thuringia, Hamburg; Muenchen, Bremen.	24. marca:	Pres. Harding, Cherbourg, Bremen.
27. februarja:	Olympic, Cherbourg.	25. marca:	Columbus, Bremen; Westphalia, Hamburg.
3. marca:	Suffren, Havre.	27. marca:	Olympic, Cherbourg; Ohio, Cherbourg.
4. marca:	Deutschland, Hamburg.	31. marca:	Berengaria, Cherbourg; Suffren, Havre; Arabia, Hamburg; Republic, Bremen.
6. marca:	Berengaria, Cherbourg; France, Havre; Orduna, Cherbourg; York, Bremen.	10. aprila:	Paris, Havre. SKUPNI IZLET.
10. marca:	George Washington, Cherbourg in Bremen.	22. maja:	Paris, Havre. SKUPNI IZLET.
11. marca:	Mount Clay, Hamburg.	22. junija:	Pres. Wilson, Trst. SKUPNI IZLET.

Velik velikonočni izlet v JUGOSLAVIJO

preko Cherbourg-Francoska, na svetovno znanem parniku

AQUITANIA 45,700 ton.

Odhod iz New Yorka v SOBOTO, 20. MARCA ob enih zjutraj

pod

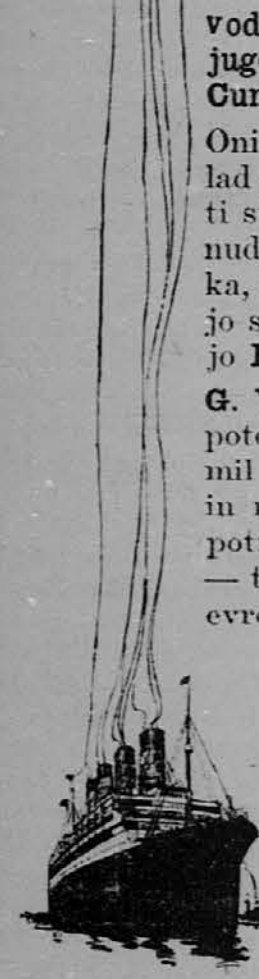
vodstvom g. S. VUKOVIČA, jugoslovanskega zastopnika a Cunard črte v New Yorku.

Onim, ki nameravajo to spomlad potovati v domovino obiskati svoje rojake in prijatelje, se nudi izvanredno ugodna prilika, da se pripravijo in pridružijo skupini izletnikov ter pridejo DOMOV ZA VELIKONOČ.

G. VUKOVIČ, ki dobro pozna potovanje po Evropi, bo spremljal potnike prav do Ljubljane in naprej. Skrbel bo, da bodo potniki najugodnejše potovali — tako na parniku kot tudi na evropskih vlakih.

Za nadaljna navodila glede tega posebnega IZLETA se obrnite na našega agenta v vašem kraju ter si preskrbite prostor, ali pa pišite v svoji materinski CUNARD LINE

25 BROADWAY NEW YORK

Kje je moj brat JOŽE KOČJAN-ČIČ, doma iz Cirknice pri Raketu. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi naznani ali pa če sam čita te vrstice, da se mi javi. — Františka Zadel, Box 22, Davis, W. Va. (2x 6,8)

Iščem JAZNEGA SITAR, doma iz Stožic, fara Jačica pri Ljubljani, star okoli 45 let. V Združenih državah se nahaja približno 24 let. Ko je pred več leti pisal v domovino, se je nahajal v državi California. Pomeje se je seznanlo, da je umrl ali podrobnosti pa niso znane. Če je komu rojaku kaj znano o njem, ga prosim, da mi poroča, za kar se že vnaprej prav lepo zahvaljujem. — Mary Rakar, 1386 East, 45th St., Cleveland, Ohio. (3x 6,8,10)

Za dobro vdrženje se ne more nič primerjati z dobim, starem Pain-Expeller-jem. Pri prvem znamenju prehlada se poslužite tega izbornega domačega pripomočka ter preprečite komplikacije. 35 in 70 centov po lekarnah. Pazite na tovarniško znamko Sidor. F. AD. RICHTER & CO. Berry & South 5th St. Brooklyn, N. Y.

V IN IZ JUGOSLAVIJE PREKO HAMBURGA RESOLUTE, RELIANCE ALBERT BALLIN DEUTSCHLAND HAMBURG. Naši parniki na tri vjake CLEVELAND, WESTPHALIA THURINGIA EVROPSKA POTOVANJA POD OSEBNIM VODSTVOM \$198.— IZ NEW YORKA do LJUBLJANE in NAZAJ v modernem 3. razredu. (Vojni davek posebej.) TEDESKA ODPLUTJA Za povratna dovoljenja in druge informacije se obrnite na lokalnega agenta ali na United American Lines (Harriman Line) Joint Service with Hamburg-American Line 35-39 Broadway, New York.

NAJBOLJŠE ROČNO NAPRAVLJENE ITALIJANSKE HARMONIKE. Mi izdelujemo samo importirane različe prave ročne harmonike. Pravi je ne italijanske harmonike najboljše na svetu. Deset let garancije. Naše cene so nižje kot katere koli izdelovalca. Brezplačen posil, igra nja kupcem. Pišite po brezplačni sonki RUATTA SERENELLI & CO. 817 Blue Island Ave. Dept. 16, Chicago, Ill.